

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

Hogeschool Utrecht
T.a.v. College van Bestuur
Postbus 85397
3508 AJ UTRECHT

**Hoger Onderwijs en
Studiefinanciering**

Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon

[Redacted]

Onze referentie

26785701

Uw brief van

4 december 2020

Uw referentie

IAD/TK-sf/2020-12-04

Bijlagen

1

Als u belang hebt bij dit besluit, dan kunt u hiertegen binnen 6 weken, gerekend vanaf de verzenddatum, bezwaar maken. Stuur uw bezwaarschrift naar DUO, Postbus 30205, 2500 GE Den Haag. U kunt uw bezwaar ook digitaal indienen op www.bezwaarschrietenocw.nl.

Datum 04-02-2021
Betreft Besluit macrodoelmatigheid E-Commerce

Geacht College,

Met uw brief van 4 december 2020, door de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs (hierna: CDHO) ontvangen op 8 december 2020, hebt u mij het voornemen voorgelegd om de associate degree-opleiding E-Commerce als bekostigde opleiding te verzorgen in Amersfoort.

Advies CDHO

De CDHO heeft mij bij brief van 11 januari 2020, kenmerk 2020/100, positief geadviseerd over uw aanvraag. Het advies van de CDHO dat integraal onderdeel uitmaakt van dit besluit, treft u hierbij aan.

Besluit

Gelet op de advisering van de CDHO, het bepaalde in de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (hierna: WHW) en in de Regeling macrodoelmatigheid hoger onderwijs (hierna: Regeling), heb ik besloten in te stemmen met uw voornemen om de associate degree-opleiding E-Commerce als bekostigde opleiding te verzorgen in Amersfoort.

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor mijn besluitvorming is gelegen in artikel 6.2 van de WHW. Voorts is de Regeling leidraad geweest voor mijn afwegingen.

Motivering

Overeenkomstig het advies van de CDHO, concludeer ik dat uw aanvraag voldoet aan de criteria a en b van artikel 4, eerste lid, van de Regeling. Voor de nadere motivering verwijs ik u naar het genoemde advies van de CDHO.

Croho-procedure

Ingevolge artikel 6.2, negende lid, van de WHW, vervalt dit besluit indien de opleiding niet binnen tien maanden na dagtekening van het besluit is geregistreerd in het Centraal register opleidingen hoger onderwijs. Registratie binnen die termijn is niet eerder mogelijk dan nadat de NVAO over onderhavige opleiding een positief besluit heeft genomen in het kader van de toets nieuwe

opleiding. In verband met de geldigheidsduur van dit besluit, adviseer ik u zo spoedig mogelijk een aanvraag voor een toets nieuwe opleiding in te dienen bij de NVAO. Voor de registratie van uw opleiding kunt u gebruik maken van a-Croho. Mocht u vragen hebben over de registratie, dan kunt u contact opnemen met registersho@duo.nl.

Onze referentie
26785701

Een afschrift van deze brief is gezonden aan de CDHO, de NVAO, de Inspectie van het Onderwijs, DUO-Groningen en de Vereniging Hogescholen.

Met vriendelijke groet,

de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
namens deze,
de directeur Hoger Onderwijs en Studiefinanciering,

F.A. Hofman

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
T.a.v. de Minister
Mw. mr. drs. I.K. van Engelshoven
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

Postadres
Postbus 85498
2508 CD Den Haag
Bezoekadres
Parkstraat 83
2514 JG Den Haag
T: 070 8505300
W: www.cdho.nl
E: info@cdho.nl

Advies nieuwe opleiding

Onderwerp	Ons Kenmerk	Datum
Nieuwe opleiding Hogeschool Utrecht voltijd hbo Associate degree E-Commerce Amersfoort	2020/100	11/01/2021

Geachte mevrouw Van Engelshoven,

Op 08/12/2020 heeft de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs het voornemen ontvangen van de Hogeschool Utrecht om de hbo Associate degree E-Commerce als bekostigde opleiding te verzorgen te Amersfoort (brief van 04/12/2020 met kenmerk IAD/TK-sf/2020-12-04). De aanvraag was voorzien van alle voor de beoordeling benodigde gegevens en is door de commissie in behandeling genomen.

Advies Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

Gelet op het hierna volgende adviseert de commissie u om positief te besluiten op het verzoek van de Hogeschool Utrecht om de hbo Associate degree E-Commerce als bekostigde opleiding te Amersfoort te verzorgen.

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor dit advies is gelegen in art. 6.2 van de Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek (WHW). Voorts heeft de Regeling macrodoelmatigheid hoger onderwijs van 20 juni 2018, verder te noemen de Regeling, voor de commissie als leidraad gediend. Het beoordelingskader treft u in de bijlage bij dit advies aan.

Omschrijving van de aanvraag

Aanvrager wil de hbo Associate degree E-Commerce in Amersfoort aanbieden. Het gaat om een Nederlandstalige hbo Associate degree in het Croho onderdeel Sectoroverstijgend. De opleiding omvat 120 EC en wordt in voltijdvorm aangeboden.

De opleiding beoogt studenten te leren hoe zij een webshop kunnen opzetten, optimaliseren en managen. Hierbij wordt kennis vanuit marketing, logistiek en ICT toegepast om nieuwe webshops op te zetten en bestaande webshops te optimaliseren. Daarnaast doen studenten kennis op van verschillende webshopmanagementsystemen.

De opleiding is toegankelijk voor studenten met een mbo-4, havo of vwo diploma. Wie geen toereikende

vooropleiding heeft gevolgd en bij aanvang van de opleiding ouder is dan 21 jaar kan deelnemen aan de toelatingstoets 21+.

Afgestudeerden van de opleiding kunnen volgens de aanvrager onder meer aan het werk als webshop manager en -analist, maar ook als online marketeer, customer service manager en search engine advertising consultant.

Motivering

De aanvraag voldoet naar mening van de commissie aan criterium a en criterium b van art. 4 lid 1 van de Regeling.

Beoordeling criterium a

Aanvrager stelt dat de hbo Associate degree E-Commerce aansluit op een arbeidsmarktbehoefte in combinatie met een maatschappelijke behoefte.

Ter onderbouwing van de kwantitatieve arbeidsmarktbehoefte beroept de aanvrager zich op de prognoses voor opleidingstypen zoals deze zijn opgenomen in het AIS van het ROA en het regionaal arbeidsmarktonderzoek 'Arbeidsmarktpotentieel Ad E-commerce Hogeschool Utrecht' uitgevoerd door Lexnova in opdracht van de aanvrager. Daarnaast onderbouwt de aanvrager de kwalitatieve arbeidsmarktbehoefte met behulp van de volgende bronnen: het rapport 'De retail transitie: retail anders wordt gewoon' (2016) gemaakt in opdracht van het Kennis Centrum Handel, de sectorprognose 'Visie op sector - Retail' (2019) van de ABN AMRO, het 'factsheet arbeidsmarkt detailhandel' (2018) en de rapportage 'Kansen in webwinkels' (2017) van het UWV, het rapport 'Nieuwe strijd staat voor de deur in online retail' (2019) van het Economisch Bureau van de ING, het persbericht 'Groot tekort aan gekwalificeerd e-commercepersoneel' (2017) en de 'Thuiswinkel Markt Monitor Q2 2020' (2020) van Thuiswinkel.org, de 'retailupdate juli 2020' (2020) en het bericht 'Kansen en uitdagingen voor detail- en groothandel na corona' (2020) van de Rabobank, het onderzoek 'The consumer transformed' (2020) van PWC, het bericht 'Consumententrends 2020 – 27% van ondervraagde Europese consumenten zal meer online blijven kopen' (2020) van Captterra, het rapport 'Retail postcorona: impactanalyse' (2020) van Q&A Consultancy, de rapporten 'Functies en competenties in e-commerce' (2017), 'Trends in de detailhandel en betekenis voor de factor arbeid' (2017) en 'Arbeidsmarktperspectief Associate degree opleidingen E-Commerce' (2018) van Panteia, het 'Trendrapport Handel' (trendrapport.s-bb.nl) van de Samenwerkingsorganisatie Beroepsonderwijs Bedrijfsleven, het rapport 'Kansen hbo-onderwijs detailhandel' (2017) van Detailhandel Nederland en de Human Capital Agenda van Retailagenda (retailand.nl/human-capital-agenda).

De aanvrager beschouwt drie opleidingstypen die zijn opgenomen in het AIS van het ROA als verwant aan de voorgenoemde opleiding E-Commerce, zijnde het cluster bachelor marketing en public relations, het cluster bachelor transport en logistiek en het cluster bachelor informatica. De commissie neemt het cluster bachelor financieel management en fiscaal recht ook mee in de onderstaande overweging omdat de verwante Associate degree opleiding Commerciële Economie in dit cluster is opgenomen. De commissie neemt het cluster informatica niet mee in de onderstaande overweging omdat er geen verwante opleidingen in dit cluster zijn opgenomen.

De commissie acht het opleidingstype bachelor marketing en public relations het meest relevant omdat hierin de verwante Associate degree opleidingen Commercieel Management en Marketing Management zijn opgenomen. ROA typeert de vooruitzichten in 2024 voor afgestudeerden van dit opleidingstype als matig en verwacht vrijwel geen knelpunten in de toekomstige personeelsvoorziening (zie Tabel 1).

Tabel 1. Arbeidsmarktprognose opleidingstype bachelor marketing en public relations

Opleidingstype	Arbeidsmarktprognose variabele	Indicator	Aantal	Totaal % 6 jr.	Gem. jaarlijks %	Typering
> > Bachelor - marketing en public relations	verwachte uitbreidingsvraag tot 2024		2200	3	0.5	laag
> > Bachelor - marketing en public relations	verwachte vervangingsvraag tot 2024		4500	7	1.1	erg laag
> > Bachelor - marketing en public relations	verwachte baanopeningen tot 2024		6700	10	1.6	erg laag
> > Bachelor - marketing en public relations	verwachte instroom van schoolverlaters tot 2024		15500	23	3.5	gemiddeld
> > Bachelor - marketing en public relations	ITKP toekomstige knelpunten personeelsvoorziening in 2024	1.13				vrijwel geen
> > Bachelor - marketing en public relations	ITA toekomstige arbeidsmarktsituatie in 2024	1.13				matig

Bron: ROA AIS

Daarnaast acht de commissie het opleidingstype bachelor transport en logistiek relevant omdat de verwante Associate degree opleidingen Logistiek Management en Logistiek hierin zijn opgenomen. ROA typeert de vooruitzichten in 2024 voor afgestudeerden van dit opleidingstype als matig en verwacht vrijwel geen knelpunten in de toekomstige personeelsvoorziening (zie Tabel 2).

Tabel 2. Arbeidsmarktprognose opleidingstype bachelor transport en logistiek

Opleidingstype	Arbeidsmarktprognose variabele	Indicator	Aantal	Totaal % 6 jr.	Gem. jaarlijks %	Typering
> > Bachelor - transport en logistiek	verwachte uitbreidingsvraag tot 2024		1100	4	0.6	laag
> > Bachelor - transport en logistiek	verwachte vervangingsvraag tot 2024		4300	15	2.3	gemiddeld
> > Bachelor - transport en logistiek	verwachte baanopeningen tot 2024		5400	18	2.9	gemiddeld
> > Bachelor - transport en logistiek	verwachte instroom van schoolverlaters tot 2024		7300	25	3.8	gemiddeld
> > Bachelor - transport en logistiek	ITKP toekomstige knelpunten personeelsvoorziening in 2024	1.07				vrijwel geen
> > Bachelor - transport en logistiek	ITA toekomstige arbeidsmarktsituatie in 2024	1.07				matig

Bron: ROA AIS

Daarnaast acht de commissie het opleidingstype bachelor financieel management en fiscaal recht enigszins relevant omdat de verwante Associate degree opleiding Commerciële Economie hierin is opgenomen. De commissie merkt op dat er slechts een beperkt aantal verwante opleidingen in dit opleidingstype zijn opgenomen en dat er een grote hoeveelheid niet verwante opleidingen in dit opleidingstype is opgenomen. De commissie acht om deze reden de prognose van het ROA voor dit opleidingstype minder relevant. ROA typeert de vooruitzichten in 2024 voor afgestudeerden van dit opleidingstype als redelijk en verwacht enige knelpunten in de toekomstige personeelsvoorziening (zie Tabel 3).

Tabel 3. Arbeidsmarktprognose opleidingstype bachelor financieel management en fiscaal recht

Opleidingstype	Arbeidsmarktprognose variabele	Indicator	Aantal	Totaal % 6 jr.	Gem. jaarlijks %	Typering
> > Bachelor - financieel management en fiscaal recht	verwachte uitbreidingsvraag tot 2024		3900	4	0.7	gemiddeld
> > Bachelor - financieel management en fiscaal recht	verwachte vervangingsvraag tot 2024		13700	15	2.3	gemiddeld
> > Bachelor - financieel management en fiscaal recht	verwachte baanopeningen tot 2024		17700	19	2.9	gemiddeld
> > Bachelor - financieel management en fiscaal recht	verwachte instroom van schoolverlaters tot 2024		21600	23	3.5	gemiddeld
> > Bachelor - financieel management en fiscaal recht	ITKP toekomstige knelpunten personeelsvoorziening in 2024	1.05				enige
> > Bachelor - financieel management en fiscaal recht	ITA toekomstige arbeidsmarktsituatie in 2024	1.05				redelijk

Bron: ROA AIS

De commissie concludeert dat de voorgenomen opleiding niet naadloos past binnen een van de opleidingsclusters van het ROA. De commissie constateert dat de prognoses die zijn opgenomen in het AIS van het ROA voor de opleidingstypen die (enigszins) relevant zijn voor de voorgenomen opleiding de toekomstige arbeidsmarktsituatie als 'matig' of 'redelijk' typeren.

De aanvrager beroept zich vervolgens op het regionale arbeidsmarktonderzoek uitgevoerd door Lexnova in opdracht van de aanvrager. De vragenlijst en open antwoorden zijn in een aparte bijlage aan het dossier toegevoegd. Dit onderzoek is uitgevoerd in juli en augustus 2020 door middel van een online enquête waaraan 103 werkgevers hebben deelgenomen. De respondenten zijn allemaal werkzaam in de regio Amersfoort. De werkgevers werken in zeer uiteenlopende sectoren, maar de meerderheid van de respondenten is werkzaam in de groot-en detailhandel (19%) en de (specialistische) zakelijke dienstverlening (18%). De bedrijven waar de respondenten werken verschillen ook sterk in grootte, variërend van minder dan tien werknemers (18%) tot meer dan vijfhonderd werknemers (18%). 91% van de respondenten geeft aan een rol te spelen bij het aannemen van nieuw personeel.

Van de respondenten geeft 82% aan de voorgenomen opleiding (zeer) aansprekend te vinden en 52% is het (geheel) eens met de stelling dat er in het werkveld een behoefte bestaat aan afgestudeerden van de voorgenomen opleiding.

De respondenten is tevens gevraagd of zij denken in de komende jaren afgestudeerden van de voorgenomen opleiding zouden willen aannemen. In verband met de coronacrisis wordt in het onderzoek onderscheid gemaakt tussen twee door het CPB opgestelde scenario's met betrekking tot het herstel van de economie. In het eerste scenario duren de contactmaatregelen nog drie maanden en herstelt de economie zich in het begin van 2021. In het tweede scenario duren de contactmaatregelen nog twaalf maanden en kent 2021 een recessie. In het eerste scenario geven 23 respondenten aan zeker een behoefte te hebben aan afgestudeerden van in totaal minimaal 76 en maximaal 155 werknemers in de komende drie jaar. De aanvrager stelt dat dit een vraag van minimaal 25 en maximaal 52 werknemers met de voorgenomen opleiding per jaar aanduidt. In het tweede scenario geven 16 respondenten aan zeker een behoefte te hebben aan afgestudeerden van in totaal minimaal 46 en maximaal 91 werknemers in de komende drie jaar. De aanvrager stelt dat dit een vraag van minimaal 15 en maximaal 30 werknemers met de voorgenomen opleiding per jaar aanduidt.

De commissie merkt op dat de respondenten uit zeer uiteenlopende sectoren afkomstig zijn, waarbij het voor de commissie niet duidelijk is waarom sectoren zoals het onderwijs in dit onderzoek zijn betrokken. Verder kan de commissie niet afleiden hoe veel van de respondenten voor dezelfde bedrijven werken, waardoor het voor de commissie niet te bepalen is hoe veel van de geschatte behoefte overlapt. Dit inachtnemend is de commissie van mening dat het regionale arbeidsmarktonderzoek enige kwantitatieve arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen opleiding aantoont.

De kwalitatieve arbeidsmarktbehoefte wordt door de aanvrager op basis van verschillende bronnen onderbouwd. Allereerst beschrijft de aanvrager aan de hand van het rapport 'De retail transitie: retail anders wordt gewoon' (2016) van het KennisCentrumHandel dat de transitie naar online retail er voor zorgt dat webshops een groei kunnen verwachten van functies waar de voorgenomen opleiding studenten voor zou opleiden, zoals webshopmanagers, marketingmedewerkers en logistiek medewerkers. Het UWV geeft in het 'Factsheet arbeidsmarkt detailhandel' (2018) aan dat er in de periode 2012-2016 de hoeveelheid banen in webwinkels met 21.000 is toegenomen en dat 19% van de webwinkels hinder door personeelstekorten ervaren. Thuiswinkel.org geeft in het persbericht 'Groot tekort aan gekwalificeerd e-commercepersoneel' (2017) aan dat er in de eerste helft van 2017 ruim 7800 mensen werden gezocht in E-Commercefuncties. Deze groei is ook zichtbaar in de omzet, die volgens de sectorprognose 'Visie op sector - Retail' (2019) met meer dan 16% zou stijgen tussen 2019 en 2020, en in de groei van de markt, die volgens de 'retailupdate juli 2020' van Thuiswinkel.org in het tweede kwartaal van 2020 12% was gegroeid ten opzichte van dezelfde periode het jaar ervoor. Het Economische Bureau van de ING geeft in het rapport 'Nieuwe strijd staat voor de deur in online retail' (2019) aan dat deze groei het toegankelijk en functioneel houden van het platform tot een uitdaging maakt.

De aanvrager stelt vervolgens dat de coronacrisis de groei van de online retail verder versterkt door een toename van het aantal online aankopen. De Retailupdate juli 2020 van de Rabobank stelt op basis van een onderzoek onder ruim 2000 consumenten dat een groot deel van de Nederlanders tussen de vijftig en tachtig van plan is ook na de crisis online te blijven winkelen. Het onderzoek 'The consumer transformed' (2020) van PWC stelt dat 86% van de consumenten verwacht ditzelfde te doen. Dit resulteert volgens het bericht 'Kansen en uitdagingen voor detail- en groothandel na corona' (2020) van de Rabobank in een noodzaak om te digitaliseren. Deze processen worden ook beschreven in het bericht 'Consumententrends 2020 – 27% van ondervraagde Europese consumenten zal meer online blijven kopen' (2020) van Capterra en het rapport 'Retail postcorona: impactanalyse' (2020) van Q&A Consultancy. De commissie is van mening dat de groei in de online retail een positieve indicatie geeft van de arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen opleiding E-Commerce.

De aanvrager beroept zich vervolgens op de rapporten 'Functies en competenties in e-commerce' (2017), 'Trends in de detailhandel en betekenis voor de factor arbeid' (2017) en 'Arbeidsmarktperspectief Associate degree opleidingen E-Commerce' (2018) van Panteia, waaruit naar voren komt dat er een grotere behoefte opkomt naar hoger opgeleiden in de E-Commerce sector en dat de uitbreiding van webwinkels leidt tot een groei van de vraag naar personeel waar al een schaarste van bestaat. Verder geven deze rapporten aan dat veel van de medewerkers die momenteel in de sector werken hier niet voor zijn opgeleid en vaak na korte tijd weer vertrekken. Het rapport 'Arbeidsmarktperspectief Associate degree opleidingen E-Commerce' geeft aan de hand van analyses van alle online geplaatste vacatures in Nederland aan dat er meer dan genoeg arbeidsmarktperspectief is voor afgestudeerden van de voorgenomen opleiding. Er blijkt tevens een duidelijke groei in vacatures voor E-Commerced medewerkers op mbo, mbo/hbo en hbo niveau in de periode 2013-2018.

De aanvrager stelt dat de rapportage 'Kansen in webwinkels' (2017) van het UWV de resultaten van de onderzoeken van Panteia bevestigt omdat deze rapportage aangeeft dat er gemiddeld 16% per jaar aan banengroei is in de E-Commerce sector en dat er relatief veel vraag is naar hoger opgeleiden. Er zijn hierbij relatief veel baanopeningen voor marketeers, ICT'ers en logistiek medewerkers. Deze vacatures zijn moeilijk te vervullen voor webwinkels. Deze bevindingen worden verder ondersteund met het rapport 'Kansen hbo-onderwijs detailhandel' (2017) van Detailhandel Nederland, waarin wordt aangegeven dat de verschuiving van offline naar online het aantal beroepen voor hbo'ers in de sector doet toenemen. Het 'Trendrapport Handel' (trendrapport.s-bb.nl) van de Samenwerkingsorganisatie Beroepsonderwijs Bedrijfsleven benoemt hierbij dat het onderwijs moet anticiperen op deze trends en het belang van data in de E-Commerce-sector. De aanvrager stelt dat de trends die in deze bronnen naar voren komen voor een grote behoefte aan hoger opgeleid personeel van logistiek, e-ICT en e-marketing zorgt en dat de voorgenomen opleiding op dit snijvlak opereert.

Ten slotte beroept de aanvrager zich op de Human Capital Agenda van Retailagenda (retailand.nl/human-capital-agenda), waarin gesteld wordt dat er in het retailsector de vraag naar professionals op het gebied van E-Commerce en digitale vaardigheden zal komen of groeien. Hiervoor zijn projecten gestart die functies die hierop aansluiten zullen inventariseren. Daarnaast wordt er gestimuleerd om mensen hiervoor op te leiden. De aanvrager ziet dat de voorgenomen opleiding op deze stimulans aansluit.

Dit inachtnemend is de commissie van mening dat er een zekere kwalitatieve arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen opleiding E-Commerce aannemelijk is gemaakt.

De commissie concludeert op grond van het bovenstaande dat de aanvrager een arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen opleiding E-Commerce aannemelijk heeft gemaakt.

Beoordeling maatschappelijke behoefte

De aanvrager beargumenteert de maatschappelijke behoefte aan de hand van de volgende bronnen: het rapport 'Ad-opleidingen: Omvang en rendement' (2019) van het ROA, de Strategische Agenda Hoger Onderwijs 'Houdbaar voor de toekomst' (2019) van het ministerie van OCW, de Strategische Agenda 'Professionals voor morgen' (2019) van de Vereniging Hogescholen en het rapport 'Klaar voor de groei?' (2015) van de Sociaal Economische Raad.

De aanvrager stelt dat de Hogeschool Utrecht als lid van het landelijk platform voor Associate degrees een covenant heeft getekend dat een betere landelijke positionering van de Associate degrees nastreeft. Het belang van Associate degrees wordt nader beschreven op basis van het rapport 'Klaar voor de groei?' (2015), waarin wordt gesteld dat functies op mbo-niveau complexer worden, mbo-diploma's minder waard worden en de behoefte aan hoger opgeleiden groter wordt. Dit vormt volgens de auteurs een belangrijke bevorderende factor voor de Associate degrees. De aanvrager onderbouwt vervolgens met het rapport 'Ad-opleidingen: Omvang en rendement' (2019) dat Associate degrees erg populair zijn bij mbo 4-gediplomeerden. Verder geeft de aanvrager aan dat in de Strategische Agenda Hoger Onderwijs 'Houdbaar voor de toekomst' (2019) wordt aangegeven dat de meerwaarde van de Associate degree is bevestigd en dat zij de doorstroom van mbo naar hbo versterken. De Vereniging Hogescholen stelt in Strategische Agenda 'Professionals voor morgen' (2019) dat de ontwikkeling van Associate degrees moet worden doorgezet om deze doorstroom verder te blijven verbeteren.

De commissie is van mening dat de onderhavige opleiding aansluit op het stimuleringsbeleid met betrekking tot de Associate degrees. De aanvrager heeft daarmee aangetoond dat de opleiding aansluit op een maatschappelijke behoefte.

De commissie concludeert dat de aanvraag aansluit op een kwalitatieve arbeidsmarktbehoefte en op een maatschappelijke behoefte. De aanvraag voldoet aan criterium a in art. 4 lid 1 van de Regeling.

Beoordeling criterium b

Vanaf 08/12/2020 is op de website van de CDHO kennis gegeven van het voornemen van de Hogeschool Utrecht om de hbo Associate degree E-Commerce in Amersfoort aan te bieden. Hiermee is aan de instellingen voor hoger onderwijs de mogelijkheid gegeven om hun zienswijzen op dit voornemen kenbaar te maken. Er zijn geen zienswijzen ingediend.

De aanvrager stelt in het dossier dat enkel de bestaande Associate degree opleiding E-Commerce (Christelijke Hogeschool Windesheim) als sterk verwant kan worden beschouwd en dat daarnaast de Associate degree Commerciële Economie (Christelijke Hogeschool Windesheim, Fontys Hogescholen en Stenden Hogeschool) als zijdelings verwant kan worden beschouwd. In de bijgeleverde concurrentieanalyse wordt de voorgenomen opleiding verder vergeleken met de Associate degree opleidingen Commercieel Management (Hogeschool Zuyd), Marketing Management (Avans Hogeschool) en Online Marketing en Sales (Hogeschool Arnhem en Nijmegen). De aanvrager acht deze opleidingen niet verwant.

De commissie is van mening dat van de voornoemde opleidingen de volgende sterk verwant zijn aan de voorgenomen opleiding: de Associate degree opleidingen E-Commerce (Christelijke Hogeschool Windesheim), Commerciële Economie (Christelijke Hogeschool Windesheim, Fontys Hogescholen en Stenden Hogeschool), Commercieel Management (Hogeschool Zuyd) en Marketing Management (Avans Hogeschool). De commissie is verder van mening dat de volgende opleidingen ook sterk verwant zijn aan de voorgenomen opleiding: de Associate degree opleidingen Logistiek Management (Hogeschool Rotterdam en Hogeschool Utrecht) en Logistiek (Avans Hogeschool en Hogeschool Zeeland). De commissie acht deze opleidingen sterk verwant omdat zij een soortgelijke instroomdoelgroep bedienen, omdat de programma's een substantiële overlap vertonen met het programma van de voorgenomen opleiding en omdat zij hun studenten voor (min of meer) dezelfde beroepen opleiden. De instroomcijfers van de opleiding E-Commerce zijn nog niet bekend omdat de opleiding pas in september 2020 van start is gegaan. De commissie heeft deze daarom niet mee kunnen wegen

in dit advies. De instroom van de sterk verwante opleidingen is in de afgelopen vijf jaar gestegen (zie Tabel 4).

Daarnaast is de commissie van mening dat de voornoemde Associate degree opleiding Online Marketing en Sales (Hogeschool Arnhem en Nijmegen) aanverwant is aan de voorgenomen opleiding. De commissie is verder van mening dat de volgende opleidingen ook aanverwant zijn aan de voorgenomen opleiding: de Associate degree opleidingen ICT (Hogeschool Zuyd), Logistics Management (Hogeschool van Arnhem en Nijmegen) en Sales en Accountmanagement (Hogeschool Rotterdam). De commissie acht deze opleidingen aanverwant omdat zij inhoudelijk raakvlakken vertonen met de voorgenomen opleiding, maar dat zij ofwel een andere instroomgroep bedienen, ofwel hun studenten ook voor andere beroepen opleiden. De instroom van de aanverwante opleidingen schommelde in de afgelopen vijf jaar rond de 130 studenten (zie Tabel 4).

Tabel 4. Instroom eerstejaarsstudenten in verwant bekostigd onderwijsaanbod

Opleiding	Instelling	'15-'16		'16-'17		'17-'18		'18-'19		'19-'20	
		VT	DT	VT	DT	VT	DT	VT	DT	VT	DT
Ad Marketing Management (80036)	Avans Hogeschool (07GR)	26		61	100	69	106	81	123	62	
Ad Commercieel Management (80096)	Hogeschool Zuyd (25JX)	30		37		11		48		70	
	Christelijke Hogeschool Windesheim										
Ad Commerciële Economie (80103) (01VU)	Fontys Hogescholen (30GB)					15		60		64	
	NHL Stenden Hogeschool (31FR)	32		34		22		28		34	
Ad Logistiek Management (80133)	Hogeschool Rotterdam (22OJ)					126		160		145	
	Hogeschool Utrecht (25DW)									14	
Ad Logistiek (80148)	Avans Hogeschool (07GR)							24		38	
	Hogeschool Zeeland (21MI)							14		20	
Ad Online Marketing en Sales (80135)	Hogeschool van Arnhem en Nijmegen (25KB)							7		17	
Ad ICT (80132)	Hogeschool Zuyd (25JX)					100		10		92	
	Hogeschool van Arnhem en Nijmegen (25KB)									42	
Ad Sales en Accountmanagement (80126)	Hogeschool Rotterdam (22OJ)					15		39		41	
	<i>Totaal Verwant</i>	62	26	71	61	274	97	462	102	551	86
	<i>Totaal Aanverwant</i>	0	0	0	15	100	56	92	100	54	84
	Totaal	62	26	71	76	374	153	554	202	605	170

Bron: DUO, bewerking ABF

De aanvrager heeft een prognose gemaakt van de instroom in de voorgenomen opleiding op grond van de verwachte doorstroom uit de mbo-sector handel en gegevens over de instroom in de gelijknamige opleiding E-Commerce van de Christelijke Hogeschool Windesheim. De aanvrager verwacht dat 20 studenten zullen instromen in 2022 en dat de hoeveelheid studenten zal oplopen tot 50 in 2026. De commissie acht deze prognose realistisch.

Als de instroom in de bestaande opleidingen en de verwachte instroom in de voorgenomen hbo Associate degree E-Commerce wordt afgezet tegen de arbeidsmarktbehoefte en maatschappelijke behoefte die bij criterium a aannemelijk is gemaakt, blijkt dat er voldoende ruimte is om deze opleiding binnen het bekostigde domein vorm te geven.

Vestiging van de opleiding in Amersfoort heeft mogelijk enig negatief effect op de landelijke spreiding van het onderwijsaanbod omdat de recent gestarte opleiding E-Commerce van de Christelijke Hogeschool Windesheim in Zwolle is gehuisvest. De commissie adviseert de aanvrager daarom om de instroom af te stemmen met nabijgelegen instellingen.

De commissie concludeert dat er enige ruimte in het landelijk aanbod bestaat om de hbo Associate degree E-Commerce te realiseren. De aanvraag voldoet aan criterium b in art. 4 lid 1 van de Regeling.

Gelet op het vorenstaande adviseert de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs u om positief te besluiten op het voorliggende verzoek.

Advies aan de NVAO over de naam- en taalkeuze en Croho indeling

De commissie heeft geconstateerd dat de voorgestelde naam van de opleiding passend is gelet op de gelijknamige Associate degree opleiding E-Commerce die door de Christelijke Hogeschool Windesheim wordt verzorgd.

Bovendien heeft de commissie geconstateerd dat aanvrager de hbo Associate degree E-Commerce in het Croho onderdeel Sectoroverstijgend wil indelen. De commissie is van mening dat de voorgenomen hbo Associate degree E-Commerce verwant is aan een aantal bestaande opleidingen die in het Croho onderdeel Economie zijn ondergebracht, waaronder de al bestaande opleiding E-Commerce van de Christelijke Hogeschool Windesheim. Omwille van de transparantie van het opleidingsaanbod adviseert de commissie om de voorgenomen opleiding in het Croho onderdeel te laten registeren waar ook de verwante opleidingen zijn ingedeeld.

De NVAO ontvangt dit advies, zodat zij dit kan opnemen in het informatiedossier voor het panel ten behoeve van de toets nieuwe opleiding.

De Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

drs. P.M.M. Rullmann
Voorzitter CDHO

Bijlage:

Beoordelingskader macrodoelmatigheid nieuwe opleiding of nevenvestiging

Aan de hand van de in de Regeling macrodoelmatigheid hoger onderwijs van 20 juni 2018 genoemde voorwaarden worden voornemens tot het verzorgen van een nieuwe opleiding beoordeeld op doelmatigheid. Een nieuwe opleiding kan volgens artikel 4 van deze Regeling alleen doelmatig worden geacht indien het voornemen voldoet aan de criteria a en b.

Volgens criterium a heeft het instellingsbestuur aangetoond dat er behoefte bestaat aan de nieuwe opleiding of nevenvestiging, zijnde overwegend een arbeidsmarktbehoefte, dan wel een overwegend maatschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte, dan wel een overwegend wetenschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte.

Volgens criterium b dient het instellingsbestuur aan te tonen dat in de behoefte die bij criterium a is aangetoond niet door het bestaande opleidingsaanbod wordt voorzien.

Advies aan de NVAO over naam- en taalkeuze en Croho onderdeel

In de Toelichting op de Regeling is aangegeven dat de CDHO ook een rol heeft bij de beoordeling van de voorgestelde naam en voertaal van de opleiding en bij de voorgestelde positionering in het Croho.

Wat betreft de opleidingsnaam: de CDHO kijkt of de voorgestelde naam van de opleiding passend is, gelet op de namen van verwante opleidingen. Daarbij is het uitgangspunt dat sterk op elkaar lijkende opleidingen dezelfde naam krijgen, om de transparantie van het opleidingsaanbod voor studiekezers en werkgevers te borgen. In het Croho kan ook een internationale (Engelse) naam worden geregistreerd. Dit onderdeel van het CDHO advies is niet gericht aan de Minister van OCW, maar aan de NVAO. Het panel van de NVAO toetst of de naamkeuze gerechtvaardigd is gelet op de inhoud van de opleiding en de namen van vergelijkbare opleidingen (artikel 5.7, vierde lid, onderdeel a, van de WHW).

Wat betreft de taalkeuze: het uitgangspunt in de wet is dat een opleiding in het Nederlands wordt aangeboden. De arbeidsmarktbehoefte kan een reden zijn om een opleiding in een andere taal aan te bieden. Dit onderdeel van het CDHO advies is niet gericht aan de Minister van OCW, maar aan de NVAO. Het panel van de NVAO toetst de motivering van de taalkeuze bij Standaard 2 in het Accreditatiekader.

Wat betreft de positie in het Croho: de CDHO kijkt of de voorgestelde indeling in het Croho passend is, gelet op de indeling van verwante opleidingen. Daarbij is het uitgangspunt dat sterk op elkaar lijkende opleidingen in hetzelfde Croho onderdeel worden geregistreerd, om de transparantie van het opleidingsaanbod voor studiekezers en werkgevers te borgen. Dit onderdeel van het CDHO advies is niet gericht aan de Minister van OCW, maar aan de NVAO. Het panel van de NVAO toetst of de voorgestelde indeling in het Croho aansluit bij de ordening van verwante opleidingen.